

*Ю. С. Агеєнко,
здобувач вищої освіти
освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
другий (магістерський) рівень вищої освіти,
заочна форма навчання,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

ПРОЯВИ ТЕРОРИЗМУ В УКРАЇНІ

Тероризм - суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей [1].

Ми живемо в період нового типу конфліктів, відбувається гібридна інформаційна війна. Саме тому фахівці визначають наступні особливості тероризму, як гібридність, періодичність, символічність.

Так, на Заході кожен теракт знаходить «власника». Найчастіше відповідальність за теракти бере на себе «Ісламська держава», у нас — ніколи й ніхто. Ця форма тероризму нікого напряду не вбиває, не калічить, та саме через її комплексну геостратегічну імплементацію (блокування інфраструктурних об'єктів, наприклад трьох лікарень у США, здійснене російськими хакерами) світ отримує постійну загрозу глобальній безпеці. Адже якщо перекриті мости, не приймають пацієнтів лікарні, вчасно не відправляються потяги чи припиняють роботу аеропорти тощо – у світі настає хаос. А там де хаос, там страх, зневіра, відчай і розпач. Там глобальна катастрофа. Слід визнати, що використання глобальної зброї немілітарного характеру (а саме з цим зараз зіткнувся світ) є найбільшим викликом сучасності. І тут вже не відіграє жодної ролі територіальний розмір, геополітичний статус чи воєнний потенціал країни – перед цими викликами і загрозами всі держави постають однаково беззахисними. Бо глобальною зброєю стають навіть умови для потенційного нищення, неважливо чого – територій, інфраструктури, людей і навіть майбутнього [2].

Символічність терактів відбувається на певні свята, у періоди, коли є певні символи через вандалізм, знищення пам'ятників, важливих для особистості, групи осіб, історичної пам'яті. Періодичність і чергування різних типів тер атак (червень — збільшення кібератак, вересень-жовтень — період персональних убивств, зокрема і з використанням вибухівки, листопад - місяць псевдотерору, великої кількості телефонних мінувань, а грудень — зростанням інтенсивності зіткнень на лінії розмежування).

Виявлено, що міжнародні терористи використовують території з метою транзиту, незаконного перевезення зброї, людей, наркотичних речовин становить безпосередню загрозу для національної безпеки. Глобальний індекс

тероризму також фіксує зменшення кількості терактів в Україні. За останній рік ми перемістилася на три позиції нижче – з 21 місця (у 2018 році) на 24 місце (у 2019 році).

Тому питання безпеки переходить в режим партнерської відповідальності в умовах співжиття мирної цивілізації. І без усвідомлення простої істини про те, що протистояти глобальним агресорам, які ховаються за спинами мігрантів, жовтих жилетів чи кліматичних протестувальників, можна лише об'єднавшись і відкинувши персональні і державні амбіції.

Для України зараз важливо донести до об'єднаної Європи це геостратегічне бачення. Адже воно визначить дієву формулу для розуміння наявних загроз в новітніх явищах і процесах, які відбуваються у світі і які завтра можуть стати непереборною реальністю для всієї планети.

Прикладом держаного терору є історичний факт, який став жахливим прикладом історії. «Червоні кхмери» — маоїстсько-націоналістичний партизанський комуністичний рух у Камбоджі, що захопив та утримував владу у країні в 1975—1979 роках. Звинувачується трибуналом ООН в практиці терору та геноциду проти мирного населення. Створений в 1968 році і був однією зі сторін громадянської війни в Камбоджі, в яку активно втручалися Північний В'єтнам, Південний В'єтнам і США. Чисельність - близько 30 тисяч осіб. Широка соціальна база у цього руху з'явилась після вторгнення в 1970 американців, які знищили не менше 100 000 мирних мешканців. Спочатку членами цього руху були радикально налаштовані кхмери, що навчалися у Франції і Камбоджі. Поповнювали рух в основному підлітки 12-15 років, які втратили батьків і ненавиділи городян як «помічників американців». «Червоні кхмери» встановили політичну диктатуру. Прийшовши до влади, уряд Пол Пота поставило три тактичні завдання, які потребують негайного вирішення: припинити політику розорення селянства - основи кампучийського суспільства, покінчити з корупцією і лихварством; ліквідувати одвічну залежність від зарубіжних країн; навести порядок в країні, для чого в першу чергу треба встановити жорсткий політичний режим. Стратегічно на першому етапі відбулося виселення жителів міст в сільську місцевість, ліквідація товарно-грошових відносин, багатьох інститутів і служб держави, соціальної сфери і життєзабезпечення, переслідування ченців-буддистів і взагалі повна заборона будь-яких релігій, фізичне знищення чиновників і військовослужбовців колишнього режиму всіх рівнів, колишніх власників плантацій і великих господарств.

Бібліографічний список:

1. Телешун С. Сучасний тероризм: українські реалії. Політ. менеджмент. 2017. № 1 (10). С. 163-169.
2. Ляшенко В.М. Загрози сучасного тероризму в Україні та завдання органів державного управління щодо їх запобігання в науковій літературі. Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць. ХарРІДУ НАДУ - Харків: Магістр, 2016. № 3 (30).
3. Середа В. В., Серкевич І. Р. Тероризм: кримінологічна детермінація і

кримінально-правова протидія: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 188 с.

4. Антипенко В. Ф. Міжнародна кримінологія: досвід дослідження тероризму: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 320 с.

5. Вишневська О.М. Глобалізаційний вплив у формуванні критеріїв оцінки середовища держави / О.М. Вишневська, Т.П. Лісковецька // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2015., Випуск 3(86). – С. 22—32

6. Вишневська О.М. Глобалізаційні виклики в гарантуванні економічної безпеки держави / О.М. Вишневська, О.М. Недова, Л.І. Сокірка // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – [Електронне видання] – Випуск № 1. – С. 45-50.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Вишневська О.М.